

**EERSTELIJNSZONE
ANTWERPEN OOST**

Beleidsplan Eerstelijnszone Antwerpen Oost

**EERSTELIJNSZONES ANTWERPEN ALS WEGWIJZER EN
VERBINDER IN HET ZORG- EN WELZIJNSLANDSCHAP**

1 INLEIDING

De Antwerpse eerstelijnszones staan voor kwaliteitsvolle en toegankelijk zorg en ondersteuning voor alle inwoners. We stimuleren formele zorg, informele zorg en welzijn om elkaar te leren kennen en over de beroepsgroepen heen samen te werken.

Gaandeweg het lezen van dit beleidsplan zal de ambitie van de Antwerpse eerstelijnszones duidelijk worden: een betere zorg en welzijn voor iedereen, waarbij samenwerking, inclusiviteit en efficiëntie centraal staan. In de eerstelijnszones van Antwerpen streven we naar het creëren van een samenleving waarin gezondheid en welzijn toegankelijk zijn voor iedereen, ongeacht hun achtergrond, leeftijd of gezondheidsbehoeften. We geloven in een benadering van zorg die verder gaat dan de behandeling van ziekten; we zetten in op preventie, curatie en ondersteuning gedurende alle levensfasen.

Dit beleidsplan kwam niet enkel tot stand door samenwerking tussen medewerkers en bestuurders van onze zorgraad, maar wordt gedragen door een breder netwerk. Voor het beleidsplan werd samengewerkt met drie andere Antwerpse eerstelijnszones. Samen gaven we het netwerk op verschillende momenten de kans om input te geven en onze plannen de juiste richting uit te sturen:

- We organiseerden in juni 2023 een “Denk mee”-avond waarin we de vier algemene vergaderingen uitnodigden om zowel lokale als ELZ-overschrijdende input te leveren.
- We gaven tijdens de zomermaanden de mogelijkheid om via de digitale wegen input te leveren via een zelfontwikkelde Sway met daaraan verbonden vragenlijsten.
- We namen deel aan verschillende kringgesprekken met sleutelfiguren om op die manier de persoon met zorg- en ondersteuningsnood (PZON) ook input te geven op ons beleids- en actieplan.

Met veel ambitie en enthousiasme kijkt het gehele netwerk van de Antwerpse eerstelijnszones er naar uit om van start te gaan met dit beleidsplan de komende jaren.

2 EXECUTIVE SUMMARY

“Eerstelijnszones Antwerpen als wegwijzer en verbinder in het zorg- en welzijnslandschap”

Na een intensief inhoudelijk traject dat afgelegd werd met de medewerkers, voorzitters en zorgraden werd alle input verwerkt tot het beleidsplan van eerstelijnszones Antwerpen.

Dit beleidsplan schetst in een eerste gedeelte de context van Eerstelijnszone Antwerpen Oost. We bekijken de demografische ontwikkelingen, economische ontwikkelingen, sociaal-economische ontwikkelingen, technologische ontwikkelingen en huisvesting. De context en omgeving wordt afgesloten met het beschrijven van opportuniteiten en moeilijkheden of uitdagingen die er leven binnen ELZ Antwerpen Oost. Dit alles vormt de basis van het beleidsplan.

In een volgend gedeelte worden de missie en visie uitgebreid toegelicht, evenals de centrale waarden en principes. Deze werden reeds opgesteld in 2020 en herbekeken en geëvalueerd door de zorgraden. Er zijn een aantal veranderingen doorgevoerd na wat we leerden in de covid-19 crisis en ons driejarig bestaan.

Vervolgens worden de strategische en operationele doelstellingen weergegeven. Er werden 4 inhoudelijke strategische doelstellingen geschreven waaronder 15 operationele doelstellingen vallen. Verder hebben we 2 governance doelstellingen opgemaakt waaronder 9 operationele doelstellingen geschreven zijn. Deze doelstellingen zijn ambitieus gezien de voorziene periode van 3 jaar, maar de groep aan partners is zeer gemotiveerd om eraan te beginnen.

Het beleidsplan van de eerstelijnszones in Antwerpen omvat inhoudelijke doelstellingen die dienen als bouwstenen voor de toekomst voor de samenwerking tussen gezondheid, welzijn en informele zorg. Het kennen van elkaar en het initiëren van samenwerking vormen een cruciale basis voor verdere inhoudelijke ontwikkeling in de toekomst.

Met deze governance doelstellingen willen we onze organisatiestructuur optimaliseren en ons als netwerkorganisatie versterken, waardoor we in staat zijn om efficiënter te werken en effectiever samen te werken met alle belangrijke partners.

Om verwarring te voorkomen willen we graag nog interprofessionele samenwerking definiëren.

Volgens Tsakitzidis en Van Royen (2018): “Interprofessionele samenwerken veronderstelt een interdisciplinair of interprofessioneel model het volgende:

- Er zijn overlegmomenten tussen verschillende professionals waarbij er uitwisseling is van informatie, ideeën en aanbevelingen.
- Er is een interprofessioneel team, waarbij men in samenspraak en gedeelde verantwoordelijkheid een gemeenschappelijke visie en een doelgerichte aanpak ontwikkelt. Interdisciplinariteit analyseert, synthetiseert en harmoniseert de relaties tussen disciplines in een gecoördineerd en coherent geheel.”

Eerstelijnszones Antwerpen willen hier expliciet bij toevoegen dat de patiënt en zijn/haar mantelzorger deel uitmaken van het interprofessionele team.

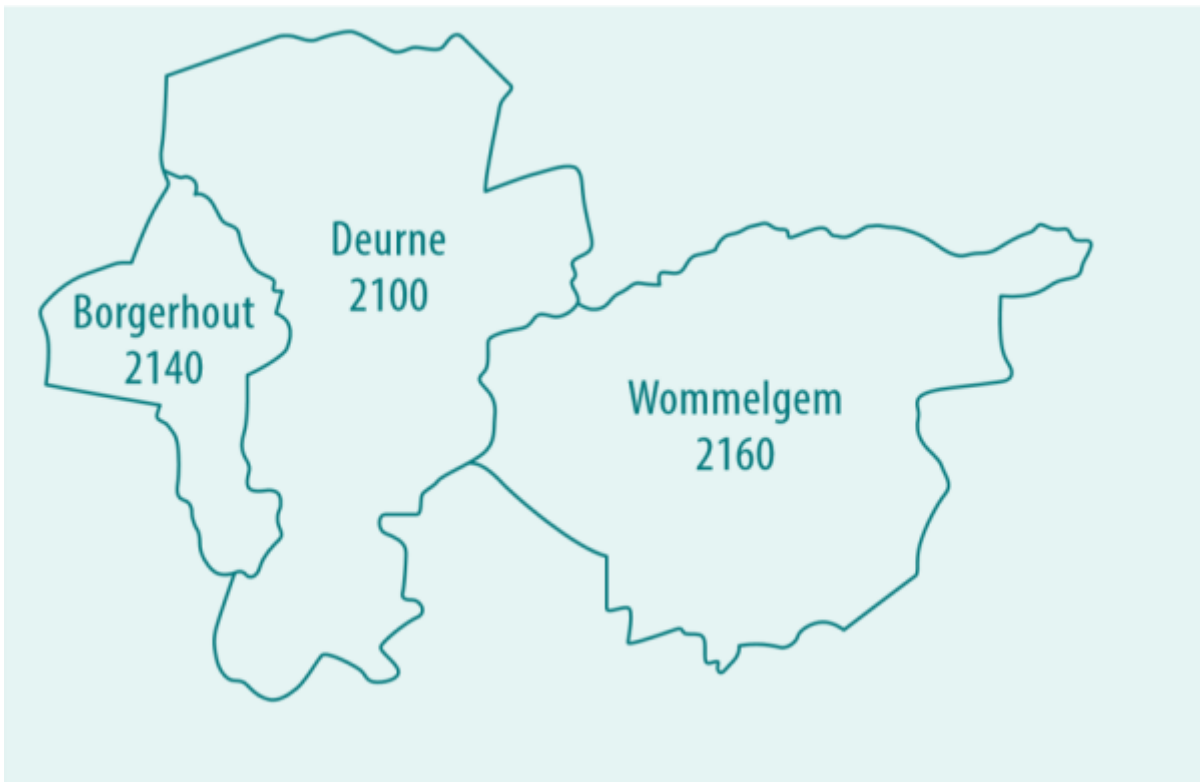
3 CONTEXT EN OMGEVINGSANALYSE

In dit hoofdstuk wordt de executive summary van de omgevingsanalyse 2022 weergegeven. Deze staat ook vermeld op onze webpagina (<https://www.eerstelijnszone.be/omgevingsanalyse-antwerpen-oost>). De uitgebreide versie werd in bijlage toegevoegd en is ook terug te vinden op onze webpagina.

3.1 Grondgebied

Eerstelijnszone Antwerpen Oost bestaat uit:

- de gemeente Wommelgem (postcode 2160)
- en twee districten van de stad Antwerpen: Borgerhout (postcode 2140) en Deurne (postcode 2100).

De eerstelijnszone is niet zo groot: 30km² met 138.681 inwoners.

- Deurne is het grootste district qua oppervlakte en heeft met 79.729 inwoners ook veruit de grootste populatie, gevolgd door Borgerhout (46.087) en Wommelgem (12.865).
- Wommelgem kenmerkt zich binnen de eerstelijnszone door een eerder rurale omgeving met een lage bevolkingsdichtheid.
- Deurne en vooral Borgerhout hebben een hoofdzakelijk verstedelijkte context.

Ook tussen en binnen de districten en gemeente tonen de beschikbare cijfers in deze omgevingsanalyse een bijzonder grote diversiteit. Aanvullend staan daarom in de toekomst meer diepgaande analyses gepland op wijkniveau, om bepaalde wijkgerichte uitdagingen en noden uitgebreider te kunnen onderzoeken.

3.2 Bevolkingscijfers en gezondheidscijfers (demografische ontwikkelingen)

3.2.1 Bevolking

De zone heeft gemiddeld een relatief jonge bevolking met:

- een zeer diverse etnisch-culturele achtergrond (43% heeft België als land van herkomst),
- een laag inkomen (29% van de inwoners heeft een inkomen binnen inkomenskwaartiel 1),
- een laag opleidingsniveau (22% heeft een opleidingsniveau binnen ISCED level 0-2)
- en relatief veel gehuwde koppels met kinderen (38,07%) en éénoudergezinnen (11,4%).

3.2.2 Gezondheid

Bij heel wat gezondheidsindicatoren valt op dat Eerstelijnszone Antwerpen Oost beter scoort dan het Vlaams gemiddelde, net zoals de andere Antwerpse Eerstelijnszones:

- statuut chronische aandoening,
- prevalentie van diabetes,
- de BEL-score (score die peilt naar de zorgbehoefte van mensen die thuis- of gezinszorg ontvangen),
- personen met een beperking,
- zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden
- en zorgbudget voor ouderen met een zorgnood.

Vermoedelijk heeft deze betere score voor de Antwerpse Eerstelijnszones te maken met onderdetectie en onderrapportering voor verschillende indicatoren, vooral in de meer grootstedelijke gebieden.

Voor diabetes valt specifiek in Eerstelijnszone Antwerpen Oost op dat Deurne (58 per 1000 inwoners) en vooral Borgerhout (62 per 1000 inwoners) minder goed scoren dan het Vlaamse gemiddelde (56 per 1000 inwoners), terwijl Wommelgem aanzienlijk beter scoort (46 per 1000 inwoners).

3.3 Economische ontwikkelingen

- Eerstelijnszone Antwerpen Oost heeft gemiddeld een financieel vrij kwetsbare bevolking, weliswaar met grote verschillen tussen en binnen Wommelgem, Borgerhout en Deurne.
- In Borgerhout groeit 30% van de kinderen op in kansarmoede, in Deurne 29% en in Wommelgem 10%.
- In relatieve termen zijn er in de Antwerpse Eerstelijnszones bijna dubbel zoveel werkzoekenden zonder werk (8%) dan in het Vlaams Gewest (4,3%). Dit geeft ook de sociaal-economische kwetsbaarheid van de populatie aan.

3.4 Sociaal-economische ontwikkelingen

3.4.1 Mantelzorg

- Binnen Stad Antwerpen krijgt 21,7% van de inwoners mantelzorg.
- Deurne (25,8%) is het district binnen Eerstelijnszone Antwerpen Oost waar men het meeste mantelzorg ontvangt binnen Stad Antwerpen.
- De verhouding van alle inwoners tussen 40 tot 79 jaar en ouder ten opzichte van alle inwoners van 80 jaar en ouder (met name de mantelzorgratio) is het hoogst binnen enkele wijken in Wommelgem en het laagst in Borgerhout - Extra Muros en Deurne – Zuidoost.

3.4.2 Vrijwilligerswerk en sport

- In Borgerhout doet 17,6% van de populatie aan vrijwilligerswerk. Dit is het hoogste cijfer van alle Antwerpse districten.
- 54,9% van de Antwerpse inwoners sport minimum één keer per week minstens 20 minuten.
- In Deurne is dit minder dan 50%, wat het laagste aantal is van alle Antwerpse districten.
- In Borgerhout geeft slechts de helft van de respondenten aan dat er genoeg sportvoorzieningen zijn, 11 procent minder dan het Antwerpse gemiddelde.

3.4.3 Mentaal welzijn

- Uit cijfers van 2019 blijkt dat in Eerstelijnszone Antwerpen Oost grote verschillen zijn in mentale gezondheidsproblemen (28% in Borgerhout ten opzichte van 19% in Deurne).
- In Borgerhout gaf 43% aan slaapproblemen te hebben. Die cijfers zijn in vergelijking met Stad Antwerpen vrij tot zeer hoog.

Daarom volgen de Antwerpse Eerstelijnszones samen het aanbod van lotgenotenwerkingen op via de website van Het Helpt.

3.5 Technologische ontwikkelingen

Door de COVID-crisis is de digitale kloof aanzienlijk groter geworden. Uit Belgisch onderzoek blijkt dat de helft van de burgers digitaal kwetsbaar is. De belangrijkste risicogroepen zijn personen met:

- een laag inkomen,
- een laag opleidingsniveau,
- personen ouder dan 55 jaar
- en werkzoekenden.

Daarom worden de technologische ontwikkelingen op de voet opgevolgd. In het zorg- en welzijnslandschap wil de eerstelijnszone bijdragen aan de sensibilisering rond de problematiek en bestaande initiatieven ter ondersteuning van digitaal kwetsbaren mee blijven bekendmaken.

3.6 Huisvesting en zorg- en welzijnsaanbod (ecologische ontwikkelingen)

3.6.1 Wonen

- Eerstelijnszone Antwerpen Oost heeft een grotendeels stedelijk karakter.
- De bebouwingsgraad ligt dus een stuk hoger dan het Vlaamse (5,2%) en provinciale gemiddelde (6,4%). Vooral in de twee wijken van Borgerhout Intra Muros (51,2% en 52,2%), in Deurne Dorp-Gallifort (39,3%) en Deurne-Noord (34,4%) is dit het geval.
- De meeste eigenaars van een woning wonen in drie van de vier wijken van Wommelgem, gevolgd door Deurne Vlieghaven en Deurne Zuidoost.
- De meeste huurders bevinden zich in Kruininge-Bremweide (Deurne), Borgerhout Intra Muros Zuid en Borgerhout Intra Muros Noord.
- Het beschikbaar aanbod aan sociale huurwoningen is het grootst in Deurne-Zuidwest (7,7%) en Deurne Dorp-Gallifort (7,4%).
- Stad Antwerpen (12,4%) telt in relatieve aantallen meer dan dubbel zoveel kandidaat-huurders dan het Vlaams Gewest (5,7%). Wommelgem (5,1%) heeft er dan weer iets minder dan het Vlaams Gewest.

- De gemiddelde wachttijd voor sociale huisvesting in Antwerpen is 1400 dagen, wat langer is dan het Vlaamse gemiddelde (1239 dagen).

3.6.2 Woonzorgaanbod

- In Deurne Zuid-Oost is er een onderaanbod aan woonzorgcentra (-90 = verschil tussen feitelijk en gewenst aantal woonegelegenheden in woonzorgcentra).
- In Wommelgem is er een relatief overaanbod aan woonzorgcentra, dagverzorgingscentra en centra voor kortverblijf.

3.6.3 Welzijnsaanbod

- In verhouding zijn er in Antwerpen aanzienlijk minder kinderopvangplaatsen voor schoolgaande kinderen dan voor baby's en peuters, in vergelijking met Wommelgem en Vlaanderen.
- Zowel in Antwerpen (92,3%) als Wommelgem (100%) zijn er voldoende lokale dienstencentra ten opzichte van het aantal dienstencentra dat idealiter nodig is.

3.7 Politiek-juridische ontwikkelingen

Zoals iedere eerstelijnszone is het belangrijk dat ook Eerstelijnszone Antwerpen Oost het beleid van verschillende lokale besturen en van de Vlaamse en federale overheden opvolgt. Vooral de politieke ontwikkelingen rond gezondheid en welzijn zijn belangrijk. Specifiek voor Eerstelijnszone Antwerpen Oost is dit de aanwezigheid van het lokaal stadsbestuur van Antwerpen, de districtsraden van Borgerhout en Deurne en het lokale gemeentebestuur van Wommelgem in het bestuur van de eerstelijnszone.

3.8 Vooruitblik

Gezien de relevantie van deze omgevingsanalyse is het essentieel om de data up-to-date te houden. Daarnaast is het belangrijk om de kwantitatieve data aan te vullen met kwalitatieve data uit het netwerk. Samen met het bestuur en het netwerk zal de omgevingsanalyse worden gebruikt om nieuwe actiepunten te concretiseren voor de volgende jaren.

Dit proces zal blijvend opgevolgd worden door de werkgroep omgevingsanalyse, de overkoepelende werkgroep van de Antwerpse eerstelijnszones onder leiding van populatiemanagement.

4 BELEIDSPLAN

4.1 Missie

De Antwerpse eerstelijnszones staan voor kwaliteitsvolle en toegankelijk zorg en ondersteuning voor alle inwoners. We stimuleren formele zorg, informele zorg en welzijn om elkaar te leren kennen en over de beroepsgroepen heen samen te werken.

4.2 Visie

Zorg verlenen doen we samen

De Antwerpse eerstelijnszones (ELZ Antwerpen) stimuleren iedereen uit de (in)formele zorg en welzijn om **doelgericht, wijkgericht en over de beroepsgroepen heen samen te werken**. We werken op die manier aan geïntegreerde en kwaliteitsvolle zorg voor alle burgers. Zo kan iedereen in de praktijk de zorg krijgen waar ze in theorie recht op hebben. Op die manier pakken we de onderbescherming aan.

We hameren op een **gelijkwaardige positie** tussen iedereen (formele en informele zorg) in de eerste lijn (rechtstreeks toegankelijke lokale zorg), tweede lijn (gespecialiseerde zorg na doorverwijzing van huisarts) en derde lijn (gespecialiseerde zorg in het ziekenhuis of centra).

De persoon centraal

Bij de samenwerking tussen de verschillende beroepsgroepen (interprofessionele en interdisciplinaire samenwerking) staan de **autonomie**, de **vooropgestelde levensdoelen** en de **levenskwaliteit** van de persoon met zorg- en ondersteuningsnood (PZON) altijd centraal.

Zorg in al zijn facetten

We hebben **aandacht voor alle soorten zorg** van preventie tot curatieve en palliatieve zorg. Voor ons betekent zorg dus zowel het voorkomen als het genezen van gezondheidsproblemen én het ondersteunen bij gezondheidsproblemen.

Binnen ELZ Antwerpen focussen we ons in het bijzonder op de domeinen:

- Preventie
- Brug tussen zorg en welzijn
- Transmurale zorg
- Geestelijke gezondheid
- Ouderenzorg
- Populatie en omgeving

Lokaal verbinding maken

Afhankelijk van de **lokale noden** en **prioriteiten** zetten we meer of minder in op deze domeinen en kunnen ze ook veranderen. Eén van de basistaken blijft altijd het verbinden van de lokale zorgverleners en organisaties in de wijk.

De Antwerpse eerstelijnszones pikken de noden en knelpunten van het lokale netwerk op. Waar dat mogelijk is **signaleren** we deze samen met het netwerk naar de overheden.

Gezondheid en welzijn voor iedereen

We passen altijd het principe van **proportioneel universalisme** toe. Dat willen zeggen dat we ons lokale netwerk en het beleid aanmoedigen om acties op te zetten voor **alle inwoners** maar met de nodige aanpassingen voor bepaalde doelgroepen. Zo willen we mee **gezondheidsongelijkheid aanpakken** en versterken we de gezondheid en het welzijn van alle inwoners, ongeacht hun leeftijd, achtergrond en sociaal-economische status.

4.3 Centrale waarden en principes

Binnen ELZ Antwerpen Oost worden 5 basiswaarden naar voor geschoven, telkens met de nodige toelichting aan de hand van kernwoorden.

- **Respect:** menselijke waardigheid, privacy, discretie, eigenheid, luisterbereidheid, gedragsregels, deontologie, interdisciplinair, diversiteit
- **Persoonsgericht:** cliënt centraal, welzijnsverhogend, zelfbeschikkingsrecht, keuzevrijheid, empathie, begrip, menselijkheid, empowerment
- **Samenwerken:** interprofessioneel, participatie, loyaliteit, interdisciplinair, communicatie
- **Doelgericht:** middelenbewust, duurzaamheid, preventief werken, rechtvaardigheid, professioneel, deskundig, behoeftegestuurd
- **Gelijkwaardigheid:** diversiteit, toegankelijkheid, interdisciplinair, communicatie

4.4 Strategische en operationele doelen

4.4.1 Inhoudelijke doelstellingen

<p>Strategische doelstelling 1: De Antwerpse eerstelijnszones kennen en zijn gekend door de lokale (in)formele zorg- en welzijnsactoren en brengen hen met elkaar in contact.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zo kennen zij elkaars werking beter, • vinden ze hun weg in het aanbod, • worden er mogelijke samenwerkingsverbanden verkend en • bouwen de partners lokale netwerken uit. 	
OD 1.1	We beschikken steeds over een up-to-date overzicht van de formele en informele zorg- en welzijnsactoren. Zo kunnen we hen op juiste manier contacteren en informeren over initiatieven.
Indicatoren	<ul style="list-style-type: none"> • Overzichtslijst van actuele contactgegevens (verkregen door o.a. inschrijflijsten infomomenten, netwerkmomenten, werkgroepen ...) • Zipster (aanbodzijde) • Inschrijvingen/uitschrijvingen nieuwsbrief
OD 1.2	De Antwerpse eerstelijnszones zijn zichtbaar binnen het netwerk en partners weten voor welke vragen ze bij ons terecht kunnen.
Indicatoren	<ul style="list-style-type: none"> • Aantal inschrijvingen op de nieuwsbrief • Aantal bezoeken website • Aantal kennismakingsgesprekken/voorstellingen van de eerstelijnszone bij partners
OD 1.3	We faciliteren het uitwisselen van informatie, het delen en opbouwen van expertise en het verkennen van samenwerkingskansen door in te zetten op netwerkmomenten en duurzame partnerschappen tussen formele en informele zorg- en welzijnsactoren. Afhankelijk van de noden kan dat op wijkniveau of op eerstelijnszone-niveau of eerstelijnszone-overstijgend georganiseerd worden.
Indicatoren	<ul style="list-style-type: none"> • Aantal netwerkmomenten/welzijnsoverleggen (of andere ontmoetingsmomenten) - aantal deelnemers (per cluster)
OD 1.4	We faciliteren thematische kennisuitwisseling door het organiseren van interdisciplinaire navormingen, workshops, webinars,...
Indicatoren	<ul style="list-style-type: none"> • Aantal webinars, navormingen .... - aantal deelnemers (per cluster)
<p>Strategische doelstelling 2: De Antwerpse eerstelijnszones stimuleren en verbeteren de interprofessionele samenwerking en de kennis rond geïntegreerde en doelgerichte zorg gaande van preventie tot palliatieve zorg. Dit gebeurt door – in afstemming met de PZON - in te zetten op:</p> <ul style="list-style-type: none"> • het stimuleren van doorverwijzing en communicatie, • het voorzien van opleiding en training in geïntegreerde doelgerichte zorg. <p>Op die manier proberen we versnippering in het landschap tegen te gaan.</p>	
OD 2.1	(In)formele zorg- en welzijnsactoren kennen de concepten van interprofessioneel samenwerken en doelgerichte zorg. We organiseren hiervoor navormingen en workshops, ontwikkelen informatiemateriaal, ...

Indicatoren	<ul style="list-style-type: none"> • Aantal navormingen/netwerkmomenten rond interprofessioneel samenwerken - aantal deelnemers (per cluster) • Resultaten bevraging Buurtconnect (ism KdG)
OD 2.2	De Antwerpse eerstelijnszones maken digitale platformen en doorverwijsinstrumenten bekend die de samenwerking binnen zorg en welzijn bevorderen.
Indicatoren	<ul style="list-style-type: none"> • Aantal gebruikers en doorverwijzingen Zipster (zo lang de samenwerking loopt)
OD 2.3	We zetten aan tot het opzetten van duurzame samenwerkingsverbanden.
Indicatoren	<ul style="list-style-type: none"> • Rapport Buurtconnect (ism KdG) • Aantal netwerkmomenten/ontmoetingsmomenten ....
OD 2.4	We vestigen de aandacht op preventie op niveau van alle individuen.
Indicatoren	<ul style="list-style-type: none"> • Evaluatierapport(en) van de uitgeschreven acties die werken rond preventie op niveau van alle individuen
Strategische doelstelling 3: De Antwerpse eerstelijnszones streven naar een toegankelijke zorg voor iedereen ongeacht geslacht, genderidentiteit, seksualiteit, beperkingen, leeftijd of herkomst. We spreken de eerste lijn aan op hun verantwoordelijkheid om zorg af te stemmen op de diverse populatie. Zo dragen we bij aan het verminderen van gezondheidsongelijkheid.	
OD 3.1	We verzamelen op kwantitatieve (via cijfermateriaal) en kwalitatieve wijze (via gesprekken) zorgnoden van de inwoners. Zo brengen we de tekorten in het huidige zorg- en welzijnsaanbod in kaart.
Indicatoren	<ul style="list-style-type: none"> • Omgevingsanalyse • Verslagen van de kringgesprekken
OD 3.2	De Antwerpse eerstelijnszones stimuleren de (in)formele zorg- en welzijnsactoren tot betrokkenheid van de PZON in hun werking.
Indicatoren	<ul style="list-style-type: none"> • Aantal infomomenten • Evaluatierapport actie rond betrekken PZON
OD 3.3	Wanneer we zelf geen of onvoldoende oplossingen kunnen vinden voor de knelpunten en drempels die de PZON of zorg- en welzijnsactoren ervaren, signaleren we dit aan de betrokkenen instanties en overheden.
Indicatoren	<ul style="list-style-type: none"> • Jaarverslag – signalen worden hier doorgegeven • Mails/contact betrokken instanties en overheden • Signalen worden verzameld vanuit omgevingsanalyse, kringgesprekken, contacten met het netwerk ...
Strategische doelstelling 4: We ontwikkelen een gemeenschappelijke visie op het initiëren, faciliteren of trekken van zorg- en welzijnsprojecten die bijdragen aan de strategische doelstellingen van de eerstelijnszone (ELZ). Binnen deze visie worden projecten geëvalueerd, geïnventariseerd en kenbaar gemaakt en waar nodig linken gelegd naar relevante actoren.	
OD 4.1	De Antwerpse eerstelijnszones werken aan een beleid over de rol van eerstelijnszones in het initiëren, faciliteren en trekken van projecten. Ze doen dit samen met het netwerk.
Indicatoren	<ul style="list-style-type: none"> • Gedragen afsprakenkader

OD 4.2	We inventariseren en communiceren jaarlijks lopende en nieuwe projecten.
Indicatoren	<ul style="list-style-type: none"> • Inventaris van de projecten en acties en hun communicatiekanalen
OD 4.3	De Antwerpse eerstelijnszones ontwikkelen gezamenlijke projecten en initiatieven met aandacht voor de specifieke noden van wijken/gemeentes op basis van de omgevingsanalyse en de kwantitatieve en kwalitatieve data. Waar nodig nemen zij ook een rol in de uitvoering.
Indicatoren	<ul style="list-style-type: none"> • Evaluatierapport per project/initiatief (zie actiefiches voor actiegerichte evaluatie)
OD 4.4	We ontwikkelen aan de hand van bestaande methodieken een visie over de participatie van de PZON binnen projecten.
Indicatoren	<ul style="list-style-type: none"> • Uitgewerkt kader/visie rond participatie van de PZON • Evaluatierapport uitwerking visie rond participatie van de PZON

4.4.2 Governance doelstellingen

<p>Strategische doelstelling 5: De Antwerpse eerstelijnszones streven naar een efficiënte samenwerking door te verschuiven van een zonegerichte naar een domeingerichte aanpak. Hierdoor kunnen we efficiënter werken, bouwen we expertise op en werken we samen aan gemeenschappelijke doelen.</p>	
OD 5.1	We optimaliseren de operationele efficiëntie door het samenvoegen van overhead diensten zoals HR, vzw-werking en financiën.
Indicatoren	<ul style="list-style-type: none"> • Gemeenschappelijke visie, werkgroep en samenwerkingsafspraken.
OD 5.2	Het populatiemanagement wordt gecentraliseerd. Door het delen van bronnen komen we tot een degelijke omgevingsanalyse. Op die manier kunnen we acties cijfermatig opvolgen.
Indicatoren	<ul style="list-style-type: none"> • Omgevingsanalyse • Samenwerking tussen domein populatie en omgeving en andere domeinen.
OD 5.3	Er is contact met de lokale besturen om af te stemmen over de beleidsplannen en maximaal samen te werken om de gemeenschappelijke doelen te bereiken.
Indicatoren	<ul style="list-style-type: none"> • Samenwerkingsafspraken rond afstemmen beleidsplan
OD 5.4	Medewerkers van de Antwerpse eerstelijnszones kiezen voor specifieke expertisegebieden in plaats van individuele zones.
Indicatoren	<ul style="list-style-type: none"> • Uitgewerkte structuur van de organisatie van de Antwerpse eerstelijnszones • Evaluatierapport van de structuur
<p>Strategische doelstelling 6: De eerstelijnszones zijn een netwerkorganisatie. In onze vzw's zijn alle partners die te maken hebben met gezondheid en welzijn welkom. Er is een actieve betrokkenheid bij het ontwikkelen en realiseren van beleids- en actieplannen. Bestuurlijke vrijwilligers worden intensiever betrokken bij de operationele werking.</p>	

OD 6.1	Bestaande partners worden blijvend betrokken in de werking van de Antwerpse Eerstelijnszones en nieuwe partners worden actief gezocht en opgenomen.
Indicatoren	<ul style="list-style-type: none"> • Aantal werkgroepen – aantal leden per werkgroep (per cluster) • Aantal leden AV – aantal nieuwe leden AV (per cluster)
OD 6.2	Het bestaande lidmaatschap van partners uit Opgroeien, Palliatieve Zorg en VAPH wordt verder geconcretiseerd. We gaan op zoek naar gezamenlijke uitdagingen en werken onderling samen.
Indicatoren	<ul style="list-style-type: none"> • Aantal (nieuwe) leden uit Opgroeien, Palliatieve Zorg en VAPH binnen de AV • Aantal (nieuwe) leden uit Opgroeien, Palliatieve Zorg en VAPH bij werkgroepen – nauwe betrokkenheid bij de operationele werking van de eerstelijnszones
OD 6.3	De Antwerpse eerstelijnszones zoeken naar een passende governancestructuur waarbij de samenstelling en bevoegdheden van het Dagelijks Bestuur, Bestuursorgaan en Algemene Vergadering duidelijk worden.
Indicatoren	<ul style="list-style-type: none"> • Delegatiematrix - evaluatierapport delegatiematrix
OD 6.4	Bestuurlijke vrijwilligers en leden van het Dagelijks Bestuur volgen binnen de domeinen de operationele werking op. Zo bevorderen we de betrokkenheid van de bestuurders en de dialoog met de medewerkers.
Indicatoren	<ul style="list-style-type: none"> • Aantal overlegmomenten - contactmomenten met bestuurlijke vrijwilligers en leden van het Dagelijks Bestuur met de op te volgen domeinen • Verslagen van bovengenoemde overlegmomenten • Werkingsafspraken verhouding bestuurder – medewerker per domein
OD 6.5	We werken het opgemaakte communicatieplan uit waarin we aandacht hebben voor het bundelen van onder andere website(s), invulling nieuwsbrief, gebruik sociale media,...
Indicatoren	<ul style="list-style-type: none"> • Communicatieplan • Evaluatierapport communicatieplan

5 BIJLAGEN

Bijlage 1: Volledige omgevingsanalyse (zie apart document)

Bijlage 2: Samenwerking Antwerpse eerstelijnszones